

Rõuge Vallavalitsus
jaanus@rauge.ee
vald@rauge.ee

Teie: 29.02.2016 nr 5.2-3.4/151

Meie: 18.03.2016 nr 12-3/16/465-2

Vastuväited Võru maakonnaplaneeringu 2030+ lahendusele

Lugupeetud härra Toots

Täname, et esitasite oma kirjaga 29.02.2016 nr 5.2-3.4/151 vastuväited Võru maakonnaplaneeringu 2030+ lahendusele.

Järgnevalt toome välja maavanema seisukohad ning selgitused esitatud vastuväidete osas:

1. Vastuväide väärtuslike põllumajandusmaade osas. Teete ettepaneku, et kui seaduse eelnõu ning täpsustatud väärtuslike põllumajandusmaade kaardikiht saavad valmis maakonnaplaneeringu menetluse käigus, siis kajastada väärtuslikke põllumajandusmaid maakonnaplaneeringus, vastasel juhul jätta väärtuslike põllumajandusmaade määramine omavalitsuste üldplaneeringute ülesandeks, nagu on sätestatud seaduses (planeerimisseaduse § 56 punkt 7 sätestab, et *maakonnaplaneeringu ülesandeks on väärtuslike põllumajandusmaade säilitamiseks üldiste kasutustingimuste määramine*. Planeerimisseaduse § 75 lõike 1 punkti 14 järgi on väärtuslike põllumajandusmaade määramine üldplaneeringu ülesanne) ning maakonnaplaneeringus seada väärtuslikele põllumajandusmaadele üldised kasutustingimused.

Nõustume ettepanekuga osaliselt. Juhul, kui enne planeeringu kehtestamist edastab Maaeluministerium maakonnaplaneeringule täpsustatud väärtusliku põllumajandusmaade kaardikihi, kanname antud kihi maakonnaplaneeringu kaardile.

Muul juhul kajastame väärtuslike põllumajandusmaade temaatikat väärtustamist vääriva valdkonnana, millele esitatakse üldised maakasutuspõhimõtted (mitte enam tingimused). Väärtusliku põllumajandusmaa kaardikiht ei esitata kaardil Asustuse suunamine, vaid ainult kaardil *Ruumilised väärtused* taustainfona.

Juhime tähelepanu, et maakonnaplaneeringut menetletakse kuni 30.06.2015 kehtinud planeerimisseaduse redaktsiooni järgi, mille §7 lg 3 p 7 järgi on planeeringu ülesandeks väärtuslike põllumajandusmaade tagavate meetmete kavandamine. Maakonnaplaneeringus kavandatavad meetmed ongi üldised põhimõtted.

2. Vastuväide seletuskirja peatükile *1.4 Ruumilise arengu põhimõtted ja suundumused Võru maakonnas*. Palume punkt 12 sõnastada järgnevalt: maakonna arengu kavandamisel arvestatakse riigikaitseliste huvidega ja nendega seotud piirangutega, kui need ei halvenda kohalikku elu- ja looduskeskkonda. Viitame oma 21.01.2016 kirjas nr 12-3/16/173-1, et maakonnaplaneeringu ülesandeks on planeerimisseaduse § 7 lõike 3 punkti 2 järgi riiklike ja kohalike ruumilise arengu vajaduste ja huvide tasakaalustamine. Kehtivas planeerimisseaduses pole § 7 lg 3. Kehtiva planeerimisseaduse § 8 kohaselt tuleb planeeringuga luua eeldused kasutajasõbraliku ning turvalise elukeskkonna ja kogukondlikke väärtusi kandva ruumilise struktuuri olemasoluks ja säilitamiseks ning esteetilise miljöö arenguks, säilitades olemasolevaid väärtusi. Leiame, et lisaks riigikaitse arengule on oluline ka kohaliku elu- ja looduskeskkonna säilitamine.

Ettepanekuga ei arvestata. Juhime tähelepanu, et planeeringut menetletakse mitte uue, vaid kuni 30.06.2015 kehtinud planeerimisseaduse redaktsiooni järgi, mille § 7 lg 3 p 2 järgi on riiklike ja kohalike ruumilise arengu vajaduste ja huvide tasakaalustamine. Maakonnaplaneeringu koostamisel on maavalitsus korduvalt rõhutatud tasakaalustamise vajadus just peatükk 1.4 punkti 12 sõnastuse juures, mistõttu jääme seletuskirjas toodud sõnastuse juurde:

Maakonna arengu kavandamisel arvestatakse tasakaalustatult riigikaitseliste huvide ja nendega seotud piirangutega ning kohaliku elu- ja looduskeskkonnaga.

3. Juhite tähelepanu, et Tartu-Gulbene liinikoridori trassi osas maakonnaplaneeringu kaart “Asustuse suunamine” ja maakonnaplaneeringu seletuskiri ei ühti. Seletuskirja lk 48 on öeldud: “Käesolevas maakonnaplaneeringus kajastatud põhimõtteline suund on näidatud olemasolevate 110 kV liinide ühendussuundade põhjal ning vältides looduskaitseliste piirangutega alade läbimist”. Maakonnaplaneeringu kaardil “Asustuse suunamine” läbib 110–330 kV liini trass (Rõuge-Ruusmäe) 15 km ulatuses looduskaitseliste piirangutega ala – Haanja Loodusparki.

Juhime tähelepanu, et Tartu-Gulbene trass on märgitud vaid seletuskirjas toodud skeemil, mitte kaardil Asustuse suunamine. Antud kaardil on näidatud juba olemasolevad kõrgepingeliinid, mis läbivad muuhulgas ka Haanja Loodusparki.

Mööname, et seletuskirjas toodud kavandatava kõrgepingeliini osas on esitatud skeemil ja tekstis vastuolu ning arvestame Teie tehtud ettepanekuga: parandame seetõttu teksti ning eemaldame tekstist „*vältides looduskaitseliste piirangutega alade läbimist*“. Soovime rõhutada, et skeemil esitatud Tartu-Gulbene liinikoridori täpne asukoht selgub endiselt läbi täiendava planeeringu ning seletuskirjas toodud skeem on esialgne.

4. Palute selgitada, mis dokument on maastikuväärtuste analüüs, millele viidatakse seletuskirja lk 53 punktis 4.1.: “Avalikust huvist lähtudes võib maavanem anda loa päikesepaneelide paigutamiseks väärtuslikule põllumajandusmaale. Erandkorras kavandamisel väärtuslikel maastikel tuleb koostada maastikuväärtuste säilimise analüüs”.

Maastikuväärtuste säilimise analüüsi all peetakse planeeringus silmas analüüsi, mis toob välja mõjud, mis konkreetsetes asukohas avalduvad väärtusliku maastiku väärtustatud komponentidele ja maastikule tervikuna juhul, kui kavandatakse päikesepaneele (näiteks

visuaalne mõju, mõju muinsuskaitseobjektidele, ohtlikud/häirivad peegeldused jms). Analüüsi eesmärgiks on negatiivsete mõjude korral teha ettepanekud parima võimaliku asukoha leidmiseks konkreetsetel maastikul (näiteks paigutus reljeefil selliselt, et paneelid ei jääks avalikult kasutatavalt teelt domineerivalt nähtavale kohale; päikesepaneelide paigutamine väljaspoole kohalikke kauneid vaatekoridore jms). Maastikuanalüüs võib olla koostatud näiteks ekspertarvamuse vormis, maakonnaplaneering ei eelda mahukate uuringute koostamist. Analüüsi tulemused ja soovitused on ühtlasi ka omavalitsusele kaalutlusotsuse aluseks näiteks detailplaneeringu koostamise nõudest loobumisel või nõude kehtestamisel.

Juhime tähelepanu, et nimetatud punktis 4.1. loobutakse tingimuse esimesest poolest: *Avalikust huvist lähtudes võib maavanem anda loa päikesepaneelide paigutamiseks väärtuslikule põllumajandusmaale.* Selgitused väärtusliku põllumajandusmaa osas on antud käesoleva kirja punktis 1.

Samuti soovime Teid informeerida, et kuna oleme arvestanud teiste ettepaneku esitajatega lubada väärtuslikel maastikel laiemalt päikesepaneelide kasutamist, sõnastatakse antud tingimused väärtuslikul maastikul ptk 3.1.1. ja 4.2.5 Taastuvenergeetika järgmiselt:

4.1. Maastikul domineerima jäävate objektide (nt tuulegeneraatorite, mobiilsidemastide, vesiehitiste, kõrgepingeliinide jt) kavandamine on üldjuhul keelatud. Erandkorras ehitamise kavandamisel väärtuslikele maastikele tuleb igal konkreetset juhul lähtuda maastikuanalüüsist ja kaaluda detailplaneeringu koostamise kohustust.

4.2. Päikesepaneelide (pargi) kavandamisel:

4.2.1. Peamiselt oma majapidamise, tootmiskompleksi, korter- ja ridaelamu või avaliku hoone tarbeks on lubatud päikesepaneelide lokaalne kasutuselevõtmine elamu ja avaliku hoone õuealal ning tootmisterritooriumil.

4.2.2. Mikrotootmiseks kuni 11 kW koguvõimsusega päikesepaneelide paigutamine on lubatud avamaastikule väljaspool õueala ilma täiendava planeeringuta, kui paneelide paigutus maastikul ei too kaasa negatiivset visuaalset mõju.

4.2.3. Üle 11 kW koguvõimsusega päikesepaneelide paigutamisel avamaastikule on omavalitsusel vaja paigutamiskriteeriumid täpsemalt läbi mõelda ning vajadusel kaaluda maastikuanalüüsi ja/või detailplaneeringu koostamist.

Punkt 4.2.3. järgselt on üle 11 kW võimsusega päikesepaneelide (-parkide) rajamisel väärtuslikel maastikel seega oluline valla kaalutlusotsus.

5. Vastuväide maakonnaplaneeringu seletuskirja peatükile 4.3. Riigikaitse ja turvalisus. Toote välja, et maakonnaplaneeringu peatükis 4.3 kehtestatakse riigikaitsele ehitistele suurimad piiranguvööndid ilma kaalutluseta (EhS järgi on piiranguvööndi ulatus küldes kuni 2000m). Samuti toote välja, et piiranguvööndi kehtestamine halvendab kohalikkude elukeskkonda, kuna piiranguvööndisse ei ole soovitatav rajada müratundlikke hooneid. Toote Rõuge valla arengukava 2015-2025 põhjal välja Nursi ja Sänna külla kavandatud sellised hooned. Palute arvestada piiranguvööndi määramisel Rõuge Vallavolikogu 16.12.2015 otsuse nr 51 lisas 2 oleva piiranguvööndi parandamise ettepanekuga.

Kuna antud küsimused puudutavad konkreetselt Kaitseministeeriumi tegevust, esitasime kõik esitatud riigikaitset puudutavad küsimused täiendavate selgituste saamiseks Kaitseministeeriumile. Kaitseministeeriumi vastusseisukohad ja selgitused on lisatud antud kirjale. Piiranguvööndi kehtestamist käsitleb Kaitseministeeriumi vastuse punkt 1.

Antud punkt toob välja, et piiranguvööndi täpsustamine ei ole võimalik omavalituse ettepaneku alusel, mistõttu Teie ettepanekuga ei arvestata.

6. Vastuväide taktikaharjutuste läbiviimise osas: Rõuge vallavalitsus kinnitab, et taktikaharjutuste läbiviimisel tekib oluline müra, mis vastavalt asjaõigusseaduse § 143-le kahjustab oluliselt kinnisasja kasutamist.

Palute seletuskirjast eemaldada lause “Väljaõppe toimumise ajal tuleb ümbritsevate alade elanikel ja kasutajatel arvestada teatud müra leviku võimaluse ning raskesõidukite ja inimeste liikumisega.”

Palume tutvuda Kaitseministeeriumi kirja punktiga 6.

Planeeringu seletuskirja ei muudeta.

7. Palute täiendada riigikaitseliste objektide peatüki 4.3 Riigikaitse ja turvalisus punkti 4 järgmiselt:

"Riigikaitseliste ehitiste rajamisel ja taktikaalade kasutamisel on koostöös omavalitsusega oluline leevendusmeetmete kavandamine tegevusega kaasnevate negatiivsete mõjude vähendamiseks ning tähelepanu pööramine ka objekti/ala *mõjualas* elavatele ja tegutsevatele inimestele ning ettevõtetele avalduvatele sotsiaalsetele ja majanduslikele mõjudele.”

Ettepanekuga nõustutakse ning parandus viiakse planeeringusse.

8. Teete ettepaneku lisada seletuskirja Sänna linnakus asuvate laskemoonaladude ohuala.

Piiranguvöönd hõlmab laskemoonaladude ala, mistõttu eraldi ohualade kajastamist Kaitseministeerium ette ei näe.

Teie tehtud ettepanekuga ei arvestata.

9. Vastuväide seletuskirja peatüki 2.4 punktile 2. Antud punkt on vastuolus planeerimisseaduse ja ehitusseadustiku põhimõtetega. Vastavalt kehtivale planeerimisseadusele ja ehitusseadustikule pole riigikaitseliste ehitiste (eriti harjutusväljale ehitiste ja laskeväljade rajamisel) rajamine võimalik ainult läbi mõjude hindamise. Selleks on vaja koostada planeerimisseaduse kohane planeering.

Vastuväide ei ole põhjendatud: KMH algatatakse KeHJS § 26 alusel ja ehitusprojektile. Otsustajaks on Tehnilise Järelevalve Amet, kes annab ehitusseadustiku § 118 lg 2 kohaselt riigikaitseliste ehitiste ehitusloa. Seega algatab keskkonnamõju hindamise Tehnilise Järelevalve Amet (KeHJS § 26 lg 2).

Ptk 2.4. punkt 2 sõnastatakse järgmiselt:

Riigikaitseliste ehitiste rajamiseks tuleb detailplaneering koostada üksnes siis, kui avalikku menethlust ei ole varem korraldatud riigi eriplaneeringu, üldplaneeringu või keskkonnamõju hindamise menethluse käigus.

10. Vastuväide seletuskirja peatüki 3.1.1. Väärtuslikud maastikud punktile 2.2. Punkt on sõnastatud: Koostada suuremate asulate – eeskätt linnade, alevite ja alevike – arhitektuurilised soovitusel. Ettepanek on lause sõnastada järgmiselt: Soovitatav on koostada suuremate asulate – eeskätt linnade, alevite ja alevike – arhitektuurilised soovitusel.

Ettepanekuga nõustutakse ja seletuskirja parandatakse.

11. Seletuskirjas lk 33 Tingimused roheline võrgustiku säilimiseks ja toimimiseks palume punkt 12 sõnastust parandada järgmiselt: “Riigikaitseliste objektide/alade rajamisel ja korraldamisel tuleb arvestada roheline võrgustiku eesmärgid ning minimeerida negatiivset keskkonnamõju. Riigikaitseliste tegevuse lõppedes tuleb kasutatud ala korrastada nii, et maastikul oleks eeldused kujuneda vähemalt samaväärseks riigikaitseliste tegevuse eelse seisuga.”

Ei nõustu täiendusega, piisab olemasolevast tekstist, et arvestatakse roheline võrgustiku eesmärgid.

12. Toote välja, et koostatakse maakonnaplaneeringu tegevuskava, kuid nimetatud kava pole avalikustamisele suunatud dokumentide hulgas. Leiame, et tegevuskava on oluline maakonnaplaneeringu dokument ning see oleks pidanud olema avalikustatud koos planeeringudokumentidega.

Maakonnaplaneeringu tegevuskava koostamine on alanud, eskiisi tutvustatakse avalikul arutelul ning saadetakse seejärel ettepanekute ja tagasiside saamiseks kohalikele omavalitsustele ja teistele organisatsioonidele.

Maakonnaplaneeringu tegevuskava kui dokumenti ei kehtestata, vaid see on edaspidiste tegevuste väljundiks maakonnaplaneeringule.

13. Toote välja, et avalikustatud KSH aruandes pole välja toodud Rõuge valla poolt eelnevalt tehtud ning Võru Maavalitsuse poolt heaks kiidetud ettepanekuid.

Ettepanekuga arvestatakse.

KSH ekspert selgitab siin kohal, et Võru Maavalitsuse 21.01.2016 kirjas nr 12 3/16/173-1 punktis 12 esitatud parandused ekslikult on jäänud avalikustatud KSH aruandesse sisse viimata. See viga on parandatud – vt ptk 10.2 tabel 26.

14. Ettepanekud KSH tabeli 16 (lk 82) kohta: vajalik on kehtiva Haanja looduspargi kaitse-eeskirja (22.01.2015) märkimine tabelisse. Lisaks teeme ettepaneku allmärgust korrigeerida.

Ettepanekutega arvestatakse.

Tabelisse 16 on märgitud 22.01.2015 kehtestatud Haanja looduspargi kaitse-eeskiri ning joonealust märkust on korrigeeritud.

Anname täiendavalt teada, et avaliku väljapaneku tulemuste **avalik arutelu toimub 23.03.2016 kl 10.00** Võrus, Koidula 7, **Võrumaa Toidukeskuse, Katariina seminarisaalis**.
Palume Teil Võru Maavalitsusele vastata **kirjalikult hiljemalt 31.märtsiks 2016**, kas Teie kirjas tehtud ettepanekutele või vastuväidetele antud selgitused ja välja pakutud lahendused on piisavad.

Teie vastuskirjas maavalitsusele palun välja tuua iga tehtud ettepaneku või vastuväite lõikes, kas loobute ettepanekust või jääte esitatud ettepaneku juurde.

Lahendamata jäänud eriarvamused esitatakse koos maakonnaplaneeringuga järelevalvesse.

Lugupidamisega

/allkirjastatud digitaalselt/
Andres Kõiv
Maavanem

Lisa: Kaitseministeeriumi kiri

Ülle Luuk 78 68 311
ulle.luuk@voru.maavalitsus.ee